

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

спеціальність	073 «Менеджмент»	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Менеджмент і адміністрування	факультет	Менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	Другий (магістерський)	кафедра	Менеджменту, бізнесу і адміністрування

ВИКЛАДАЧ

ГРІДІН Олександр Володимирович

Вища освіта – спеціальність «Менеджмент організацій».

Науковий ступень – кандидат економічних наук

Вчене звання – доцент

Досвід роботи – 18 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- Науково-педагогічне стажування (180 год.): «Інноваційні освітні технології: європейський досвід та його впровадження в підготовку фахівців з економіки та управління». Сертифікат Серія С № 20250605 видане 15.06.2025 р. Балтійським науково-дослідним інститутом проблем трансформації економічного простору (Латвійська Республіка);
- автор понад 10 публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection;
- Член редакційної колегії Міжнародних наукових журналів: «Scientific look into the future» («Науковий погляд у майбутнє», Україна); «Modern engineering and innovative technologies», Німеччина; «SWorldJournal», Болгарія.
- автор апробаційних публікацій з тематики курсу;
- член Харківської обласної громадської організації «Науковий центр дидактики менеджмент-освіти»;
- ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7236-2954>
- Scopus ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57782072700>
- Web of science ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/906868>
- Google Scholar ID: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=LdIUCQsAAAAJ>

телефон	0993101066	електронна пошта	aleksandr.gridin2015@btu.kharkiv.ua	дистанційна підтримка	Moodle
---------	------------	------------------	--	-----------------------	--------

До викладання дисципліни долучені:

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у здобувачів вищої освіти системи знань з теорії та методології управління якістю; принципів побудови та функціонування систем управління якістю; вивчення нормативно-правових, організаційних та економічних питань щодо управління якістю.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, реферати, тестові завдання
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	• здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері управління або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог (ІК, ЗК 1, ЗК 7, ФК 1, ФК 2, ФК 4, ФК 5, ФК 7, ФК 9, ФК 10, ПРН 1, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 10) / індивідуальні та групові завдання; • здатність проводити дослідження на відповідному рівні (ІК, ЗК 1, ЗК 7, ПРН 1, ПРН 2, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6) / індивідуальні та групові завдання; • отримати навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізу інформації з різних джерел та прийняття рішень (ІК, ЗК 1, ЗК 7, ФК 5, ФК 9, ПРН 2, ПРН 4, ПРН 6) / індивідуальні та групові завдання; • вміння виявляти та вирішувати проблеми, генерувати нові ідеї (ІК, ЗК 1, ЗК 7, ФК 4, ФК 5, ФК 7, ФК 9, ПРН 1, ПРН 2, ПРН 4, ПРН 6, ПРН 10) / індивідуальні та групові завдання; • вміння обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, у тому числі у відповідності до міжнародних стандартів (ІК, ЗК 1, ЗК 7, ФК 1, ПРН 1, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5) / індивідуальні та групові завдання; • встановлювати критерії, за якими організація визначає подальший напрямки розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани (ІК, ЗК 1, ЗК 7, ФК 2, ПРН 1, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6) / індивідуальні та групові завдання; • здатність розробляти проекти та управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість (ІК, ЗК 1, ЗК 7, ФК 1, ФК 2, ФК 4, ФК 5, ФК 7, ФК 9, ФК 10, ПРН 1, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6) / індивідуальні та групові завдання; • здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, ухвалювати управлінські рішення та забезпечувати умови їх реалізації (ІК, ФК 9, ПРН 1, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 10) / індивідуальні та групові завдання; • здатність до управління організацією та її розвитком (ІК, ФК 10, ПРН 1, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 10) / індивідуальні та групові завдання.
Обсяг і форми контролю	4 кредити ECTS (120 годин): 16 годин лекції, 16 годин практичні та семінарські заняття; поточний контроль; підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	вільне зарахування

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

РОЗДІЛ 1. «Етапи розвитку та сучасний стан вітчизняного і зарубіжного менеджменту якості»

Лекція 1.	Управління якістю: актуальність, проблеми, загальна термінологія, етапи розвитку та сучасний стан	ЛПЗ 1	Вітчизняний і міжнародний досвід та основні проблеми у сфері управління якістю	Самостійна робота	Сутність та роль якості в сучасних умовах розвитку світової економіки. Еволюційний розвиток підходів до управління якістю та теорії загального управління якістю (TQM). Теорія і практика вітчизняного управління якістю в умовах ринкової економіки. Теорія і практика закордонного управління якістю в умовах ринкової економіки. Міжнародні стандарти та
------------------	---	--------------	--	--------------------------	---

Лекція 2.	Базова концепція загального управління якістю – TQM (Total Quality Management)	ЛПЗ 2	Базова концепція загального управління якістю (Total Quality Management – TQM)	напрямки розвитку загального управління якістю. Вимоги до системи менеджменту якості стандартів ISO серії 9000 та шляхи їх дотримання. Порядок створення та оцінка результативності системи менеджменту якості (СМЯ). Класифікація та сутність основних методів управління якістю. Статистичні методи контролю та управління якістю. Прості інструменти контролю якості. Сучасні системи менеджменту якості та методи підвищення ефективності організацій. Сім основних інструментів контролю якості та роль кружків якості в їх вивченні. Сім інструментів управління та процес розгортання функції якості (QFD).	
Лекція 3.	Системи управління безпекою харчових продуктів та навколишнім середовищем	ЛПЗ 3	Системи управління якістю. Системи якості в стандартах ISO серії 9001		
Лекція 4.	Методологія, методи та інструменти управління якістю продукції	ЛПЗ 4	Статистичні методи контролю якості		
РОЗДІЛ 2. «Системи управління якістю та їх розвиток в умовах глобалізації ринку. Прогнозування, планування та оцінювання якості»					
Лекція 5.	Стандартизація і сертифікація в управлінні якістю	ЛПЗ 5	Стандартизація і сертифікація систем якості підприємства. Облік витрат на якість в умовах TQM	Самостійна робота	Стандартизація систем якості. Сертифікація систем якості. Класифікація та номенклатура показників якості. Методи кваліметрії та їх використання в управлінні якістю. Організація проведення оцінки рівня якості продукції (робіт, послуг) та систем управління якістю. Управління людськими ресурсами в умовах TQM. Роль персоналу та основні напрямки його діяльності за системного управління якістю. Організація створення груп якості та конкурентоспроможності. Бенчмаркінг. Реінжиніринг бізнес-процесів та організацій. Логістика та TQM. Вибірковий контроль при дослідженні якості. Управління витратами при забезпеченні підвищення якості продукції (GKA) – ФСА. Інформаційне забезпечення управління якістю. Витрати на якість та їх класифікація. Аудит якості та премії якості. Економіка якості. Ефективність управління якістю.
Лекція 6-7.	Методи прогнозування, планування і оцінювання рівня якості продукції та праці	ЛПЗ 6	Економічна оцінка поліпшення якості продукції		
		ЛПЗ 7	Обчислення економічного ефекту від підвищення рівня якості		
Лекція 8.	Економіка якості	ЛПЗ 8	Визначення економічного ефекту та оцінка якості сільськогосподарської продукції		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	1. Агєєв Є.А. Управління якістю : навчальний посібник. Львів : Новий світ – 2000, 2010. 240 с. 2. Безродна С.М. Управління якістю: навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей. Чернівці: ПВКФ «Технодрук», 2017. 174 с. 3. Бичківський Р. Управління якістю: навчальний посібник. Львів : ДУ «Львівська політехніка», 2000. 329 с. 4. Вакуленко А.В., Гарафонов О.І., Гарбуз Н.А. Управління якістю : навчальний посібник. К. : КНЕУ, 2010. 552 с. 5. Давидова О.Ю. Управління якістю продукції та послуг у готельно-ресторанному господарстві : підручник. Х. : Вид-во Іванченка І.С., 2018. 488 с. 6. Загальне управління якістю : підручник / О.В. Нанка, Р.В. Антощенко, В.М. Кісь, І.О. Листопад, Н.І. Моїсєєва, І.В. Галич, А.О. Никифоров. Харків: ХНТУСГ, 2019. 205 с. 7. Калашнікова Х.І. Управління якістю: конспект лекцій для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти всіх форм навчання зі спеціальності 073 «Менеджмент». Харків : ХНУМГ ім. Бекетова, 2023. 138 с. 8. Капінос Г.І., Грабовська І.В. Управління якістю : навчальний посібник. К. : Кондор-Видавництво, 2016. 278 с. 9. Лойко Д.П., Вотченікова О.В., Удовіченко О.П., Котляр М.А. Управління якістю : навчальний посібник. [2-ге вид.]. Львів : «Магнолія 2006», 2010. 336 с. 10. Мережко Н.В., Осієвська В.В., Мотузка Ю.М. Управління якістю : підручник. Київ : КНТЕУ, 2021. 328 с. 11. Панченко М.О. Управління якістю: теорія та практика : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 228 с. 12. Савуляк В.В. Управління якістю продукції : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2012. 91 с. 13. Управління якістю товарів: навчальний посібник / А.М. Одарченко, Д.М. Одарченко, М.С. Одарченко, О.О. Лісніченко, Я.М. Черненко. Х. : ХДУХТ, 2018. 270 с. 14. Управління якістю : методичні рекомендації до виконання практичних робіт для здобувачів вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» / укладач О.О. Крикун. Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2022. 48 с. 15. Управління якістю: практикум для студентів денної форми навчання спеціальності 073 «Менеджмент» ОС «Магістр»/ укладач К.Й. Пугачевська. Мукачево : МДУ, 2017. 36 с. 16. Царенко О.М., Руденко В.П. Управління якістю агропромислової продукції : навчальний посібник. Суми : ВТД «Університетська книга», 2006. 431 с. 17. Шаповал М.І. Менеджмент якості: підручник. [3-тє вид., випр. і доп.]. К. : Т-во «Знання», КОО, 2007. 471 с.	Методичне забезпечення	1. Управління якістю: [методичні рекомендації для самостійного вивчення дисципліни] / укладач: О. В. Грідін ; ХНТУСГ. Харків : Вид-во ТОВ «Стильна типографія», 2019. 106 с. 2. Управління якістю : [методичні вказівки для виконання практичних робіт для здобувачів денної та заочної форм навчання другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент»] / укладач : О. В. Грідін ; ДБТУ. Харків : [б. в.], 2024. 76 с. 3. Управління якістю : словник термінів і понять / укладач : О. В. Грідін ; ДБТУ. Харків : [б. в.], 2024. 36 с. 4. Управління якістю : збірник тестових завдань / укладач : О. В. Грідін ; ДБТУ. Харків : [б. в.], 2024. 34 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ (<https://cutt.ly/1HoWYh9>)

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бална ECTS (стандартна)	до 60	поточне оцінювання
		до 40	підсумкове оцінювання
Поточне оцінювання	100 бална сумарна	до 30	відповіді на тестові питання
		до 50	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 20	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.